

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto ... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
Sundays and Holidays:

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 71. — ŠTEV. 71.

NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 26, 1913. — SREDA, 26. SUŠČA, 1913.

VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

HANSCOM PARK, WHERE THE STORM FIRST STRUCK
OMAHA

Velika povodenj v državi Ohio. Veliko mest in krajev preplavljenih.

REKA MIAMI IN SCIOTO PRESTOPILA V JUŽNEM DELU DRŽAVE SVOJO STRUGO. — MESTO DAYTON PREPLAVLJENO.

NA STOTINE ŽRTEV.

PREPLAŠENO LJUDSTVO PRIČAKUJE POMOČI. — PROMET POPOLNOMA USTAVLJEN. — NA 350.000 STANOVALCEV BREZ DOMOVJA.

Columbus, Ohio, 25. marca. — Južno državo Ohio zadela je danes velikanska povodenj, ki je ponišnila način življenja. Vsled trajajočega snega in nad dva dneva neurje prestopili sta reki Scioto in Miami svoje struge več četrtjevi visoko. Prva novica o tej katastrofi je dosegla semkaj v urad drž. govorjenja danes dopoldne iz mesteca Larue okraj Marion. Ondi je zbežalo na strehe na stotine žena in otrok, hoteče se rešiti pred derociom povodjem; vsled tega se je odpalo na lice oddelek vojaštva z številnimi resilnimi čolni.

Obupano ljudstvo mesta Dayton pričakuje v tem kritičnem položaju vladine pomoči, batí se da ne nastopi lakota. Vsled tega je odredila vlada najmočno odporo.

Frank Purviance, brzjavni uslužbenec iz mesta Dayton je danes brzjavil semkaj iz Richmonda: "V Daytonu umirajo ljudje po poplavljencih hišah kakor podganeč na stotine trupel odnaša voda po cestah, podobnimi globokim ludourmnikom; rešitve se še ne pričakuje."

Prva žalostna brzjavna novica o katastrofi je došla semkaj iz Daytonu v sledenih besedah: "Z Bogom! jez se je utrgal!" Sodi se namreč, da se je porušil med mesta zgrajeni Laramie jez, ki je 10 milij dolg in 2 milije širok.

Governer je odposlal takoj v mesto Dayton 4 stotnine vojaštvu preplašenemu ljudstvu na pomoč. Ker je vihar in hudo deževno vreme prenehalo, se sodi, da bo voda upadla v kratki čas. Semkaj iz Daytonu dohaja tudi še nepotrjena vest, da se je porušila odnotrna hiša, kamor se je zatekel več sto preplašenih prebivalcev.

Chicago, Ill., 25. marca. — Vsled zadnjega neurja je promet po železnicih po južno izločenih državah popolnoma ustavljen. Na stotine vlakov ima zamudo, o katerih se že ni zamoglo zvedeti vsled pretrganega brzjavnega omrežja. Skupna škoda, prizadeta po raznih želez, progah znaša do maleda \$25,000,000.

Omaha, Neb., 25. marca. — Vsled velikega orkana, ki je obiskal zadnjo nedeljo naše mesto, je izgubilo tukaj svoje življenje 200 oseb, v predkrnih mesta pa 50. Natanjeneva števila žrtev se pa do danes še ne more dognati. Skupno število težkoranljencev znaša dosedaj 320.

Indianapolis, Ind., 25. marca. — Po pozno proti noči došla je semkaj iz Brookville O. brzjavna vest, da je zajeta že skoraj polovica mesta Dayton z vodo od 30 do 40 četrtjev visoko; vsled tega se je ponosrečilo ondi že nad 200 ljudi. Mestov je vsled povodnji popolnoma izolirano od drugih okrajev. Preplašeno ljudstvo je skušalo ropati in krasti po porazbežalo v podstresja in na strehe, šenih hišah.

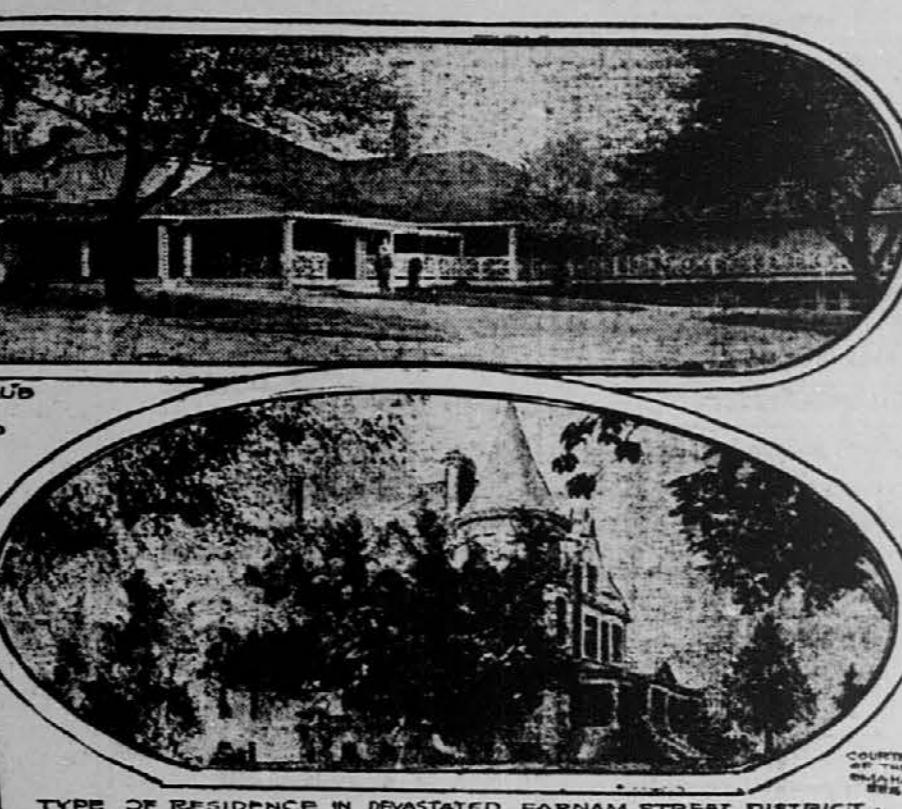
GOVERNOR
JAMES H.
MOOREHEAD

THE FIELD CLUB
STRUCK BY
TORNADO

HOME OF DR. B. B. DAVIS, IN PATH
OF STORM
A MRS. B. DAVIS AND HER
BABY WERE KILLED

TYPE OF RESIDENCE IN DEVASTATED FARNAM STREET DISTRICT.
HOME OF JOHN F. COAD AT 3716 FARNAM STREET

Za prosti uvoz volne.

Predsednik Wilson je za prosti uvoz, a predloga bi v senatu ne mogla prodreti.

Washington, D. C., 25. marca. Revizija tarifa bo povzročila v kongresu težak boj. Predsednik Wilson ni popolnoma zadovoljen z načrti hišnega komiteja. Zeči si prostega uvoza volne in sladkorja ter nižje carine na izdelke iz bombaža. Ako se pa upošteva njegove želje, bi bilo ogroženo pasiranje predloga v senatu, kjer je steklo prijetjev protektivne carine še vedno veliko. Demokrati voditelji skušajo zategadelj prepricati predsednika, da je kompromis v vprašanju tarifne revizije še vedno boljši kot pa sploh nikaka revizija. Predsednik Wilson se nadalje zavzema za progresivni dohodniški davek, dokim so demokrati v hiši za vnapkovem podstavek.

La Follette, Cuminus, Borah in drugi progresivni senatorji nasprotujejo tarifni predlogu. La Follette zahteva vrednostni tarif 29 tih odstotkov na volno.

Železniške nesreče vsled poplave.

Bellefontaine, O., 25. marca. — Radi tridnevnega deževja, ki je podkopal podstavke železniškega mostu čez Mad River pri West Liberty, se je podrl slednji pod težo vlaka, obstoječega iz lokomotive in enega voza. Lokomotiva in voz sta padla v reko. Na srečo pa ni bil nihče ranjen, le kurjač in strojevodja sta lahko poskodovana.

Anna, Ill., 25. marca. — Silen vihar je v bližini tega kraja vrzelil iz tračne tovorni vlak Illinois Central železnic. Težko poškodovana sta kurjač in strojevodja.

Zdravstveno stanje papeža.

Rim, Italija, 25. marca. — Pojavno znan tovarna patentovanih ročnih blagajn National Cash Register Co. je v ognju. Zupan mesta Dayton je sporočil danes zvečer ob uri semkaj, da je ondi velika Union postaja zajeta že 13 četrtjev globoko z vodo. Veliki jez Hidraulic pri Piqua se je zadnjo nedeljo vsled hudega neurja razrušil; vsled tega je zgubilo v bližnjih okrajih nad 500 ljudi svoje življenje.

Indianapolis, Ind., 25. marca.

Že pozno proti noči došla je semkaj iz Brookville O. brzjavna vest, da je zajeta že skoraj polovica mesta Dayton z vodo od 30 do 40 četrtjev visoko; vsled tega se je ponosrečilo ondi že nad 200 ljudi. Mestov je vsled povodnji popolnoma izolirano od drugih okrajev. Preplašeno ljudstvo je skušalo ropati in krasti po porazbežalo v podstresja in na strehe, šenih hišah.

Nočne kavarne zaprte.

Zupan Gaynor v New Yorku izda ukaz, da morajo biti vse kavarne po 1. uri zaprte.

Kot strela iz jasnega je zadela prizadete kroge vest, da je izdal zupan Gaynor v New Yorku včeraj popoldne ukaz, da morajo biti vse nočne kavarne po 1. aprifu 1913 ob eni uri zjutraj in v sočitosti z dvanajstimi urami zaprte. Razveljavljeni je tudi vsedel tega 38

ličine v Manhattenu in Brooklynu, ki so dajale dotičnim posestnikom pravico imeti svoje prostore odprtne celo noč.

Ukaz ne dela nikake izjemitev, da nanaša tudi na take lokale v deljenem mestu, v katere zahajajo skoraj brez izjemne nočni delavci. Ukaz pravi nadalje izrecno, da se ne sme predpoličko uro kupljene piščake konsumirati po poteku te ure ter da morajo biti vsi prostori, ne samo oni, kjer se nahaja bara, po tej urri zaprte. Policijski konšular Waldo bo odgovoren, da se natančno izvede ta nova odredba. Utemeljuje se jo s tem, da se občinstvo v nočnih lokalih sestaja po večini iz nemoralnih elementov.

Angleški maršal Wolseley umrl.

London, Anglija, 25. marca. — Maršal Viscount Wolseley, eden najuglednejših angleških častnikov sedanje dobe, je danes umrl v Mentone, Francija. Dosegel je starost 80 let. Tekom svojega 61-letnega službovanja se je udeležil dost vojsk, katere je bojevala Anglija, med njimi tudi zloglasnega indijskega upora v letih 1857—59. Bil je tudi znani pisatelj ter je objavil med drugimi spisi tudi življenjepis vojvoda Marlborough in Napoleona I.

Letošnje MOHORJEVE KNIGE so sedaj dobiti za \$1 in sicer šest knig.

Imamo jih še 150 v zalogi.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,

82 Cortlandt St. New York
City, N. Y.

Pogreb kralja Jurija I.

Truplo umorjenega vladarja so v Solunu ukrcali na ladijo ter ga odvedli v Atene.

Solun, Macedonia, 25. marca. — Na slovesen način so ukrcali danes truplo umorjenega kralja Jurija I. na krov jahte "Amphitrite", da ga odvedejo v Atene, kjer se vrši dne 2. aprila pogreb na tragičen način zamrela vladarja.

Mesto je bilo zavito v žalne zastave in velike množice ljudstva sta stale na ulicah, po katerih se je pomikal sprevid iz palače proti pristanišču. Pred sprevidom je korakalo 200 turških ujetnikov, za katere je bil skrbel umorjeni kralj iz svojih lastnih sredstev.

Kraljica Olga je skušala slediti rakvi sopriga peč s svojimi sinovi, a je na poti onemeljena. Pri dohodu v pristanišče so nekaj trupla na jahto sinovi kralja in visoki častniki armade in marinice.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:

K.	\$	K.	\$
5	1.10	130	26.60
10	2.15	140	28.63
15	3.15	150	30.76
20	4.20	160	32.75
25	5.20	170	34.80
30	6.25	180	36.85
35	7.25	190	38.90
40	8.30	200	40.90
45	9.30	250	51.15
50	10.30	300	61.35
55	11.35	350	71.60
60	12.35	400	81.80
65	13.40	450	92.00
70	14.40	500	102.25
75	15.45	550	112.70
80	16.45	700	143.15
85	17.45	800	163.60
90	18.45	900	184.00
100	20.45	1000	204.00
110	22.50	2000	407.00
120	24.55	6000	1017.00

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote izplačujejo popolnoma, brez vinarja odbitka.

Naše denarne posiljatve razpoljujemo na zadnje pošte c. k. poštno hranilničnem uradu na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najprijetnejše do \$50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem poštnem uradu. Denar je zanesko pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKHER,

82 Cortlandt St. New York, N. Y.

Črnagora ugodi zahtevam Avstrije.

Civilno prebivalstvo zapusti Skader.

ZADOVOLJSTVO NA DUNAJU IN BEROLINU. — O PARNIKU "SKODRA" IN DUHOVNIKU PALIČU JE UVEDENA PREISKAVA. — VOJNA ODŠKODNINA.

BOLGARI ZMAGUJEJO.

TURKI SO SE MORALI POVSD UMAKNITI NAZAJ. ČASTNIK NI POKLICANI Z DOPUSTA. NEMŠKI PARNIK V PASTI. PROTIPREDLOGI.

Dunaj, Avstrija, 25. marca. — Brzjavka iz Cetinja naznamovala se je Črnagora voljna ukloniti vsem zahtevam Avstrije. Ta težko pričakovana vest vzbujala splošno zadovoljstvo.

Črnogorska vlada je dala civilistom tri dni časa, da odidejo iz Skadra.

Berolin, Nemčija, 25. marca. — Časopisje povedajo, da je odgovor Črnoregov prvih uspehov, ki so dosegli v Balkanu, takoj končati s sovražnostmi, kakor hitro jih Turki izroči Drinopolje in začnejo demobilizirati.

Sofija, Bolgarsko, 25. marca. — Bolgari in ostali zaveznički vstajajo pri vojni odškodnosti. Pripravljeni so takoj končati s sovražnostmi, kakor hitro jih Turki izroči Drinopolje in začnejo demobilizirati.

Belgrad, Srbija, 25. marca. — Včeraj se je začel pred Čatraldzom boj in trajal do dneva.

Bolgarski vojaki v Balkanu so se nepriskrbovali v zveznički vstopi. Vojaki so se nepriskrbovali v zveznički vstopi. Vojaki so se nepriskrbovali v zveznički vstop

GLAS NARODA

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the

Slovenic Publishing Co.

(a corporation)

FRANK SAKSER, President.

SAMO PLESKO, Secretary.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and address of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko in Canada.	\$3.00
" pol leta.	1.50
" leto za mesto New York.	4.00
" pol leta za mesto New York.	2.00
Europe za vse leta.	4.50
" " pol leta.	2.50
" " leto.	1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvemni nedelj in praznik.

GLAS NARODA
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
batirajo.Denar naj se blagovno pošljati po
Money Order.Pri spremembah kraljeva naročnikov
prosim, da se nam tudi prejmejo
bilavljeno zaznani, da hitreje najde
mo naročnika.Dopisom in pošljitvami naredite ta
gov:**GLAS NARODA**
82 Cortlandt St. New York City.
Telefon 4887 Cortlandt.**Kam jadramo?**

—o—

Mi Slovenci v tej deželi se pač ne moremo ponosati z znanim, lepim rekom: "V slogi je moč!" To velja v prvi vrsti glede naših podpornih organizacij. Nič manj nego osem večjih Jednot in Zvez imamo takaj, poleg teh pa še nekaj samostojnih podpornih organizacij. Pomislimo samo, kako velikansko sveto veljajo že glavna zborovanja teh organizacij vseh dve ali tri let! Po \$45,000 do \$50,000! Koliko veljajo glavni odbori, tiskovine, glasila, regalije, najemščine, bendi itd.? Kako lahko bi se vse to odstranilo, ako bi se združili samo v dve podporne organizacije; jeden del katoliški Jednoti, drugi pa k napredni. Naiven bi bil človek, ki bi rekel in priporočil samo eno veliko Jednoto; ker vpoštovati je treba pri tem razmere, in te se ne dajo tako hitro predragačiti. Kako lepe in sigurne bille blagajne in stroški za vse bi bili zelo nizki, ker v to bi imela skrbeti dobro urejena pravila.

Vsak teh organizacij bi moral vstopovati državne zakone in predpise glede posmrtnih zavorovalnim. Vsaka organizacija bi imela svoje glasilo, toda ta glasila ne bi smela članom vsej nazore in prepiranje posameznega urednika, ter bi se moral držati le zgodil svojega smotra, za kar so ustavljena.

Poznamo organizacije s 50,000 do 100,000 članov; te imajo svoje glasilo, katero izhaja enkrat v mesecu, a tam ne beremo ne višoke, niti nizkotne politike, ne spodravljana v verske zadave, se manj pa osebnosti. Na tak podlagi naj bi bila vsa glasila podpornih organizacij. Nikakor ni prav, da se članom usiljuje tudi nazore posameznikov, ako so člani prisiljeni plačevati za glasilo.

Večkrat je bilo že brati o takem zedinjenju, mnogo se je že govorilo, ali ostalo ni le pri statem, temveč brzo se je kje zopet ustanovila kaka nova zveza. Pričimo vendar enkrat z resnim delom; opustimo vse lokalni patriotizem; opustimo ono poželenje po časti predsednikov, tajnikov itd., kajti ta predsedniška, tajniška itd. bolezen velja naše delave ogromne svote; delavstvo težko pridobi novece, a posamezniki se ž njimi igrajo.

V to nas je najbolj napotil o-sobni spor glavnih uradnikov pri Slov. Del. Podp. Zvezi v Come-maugh, Pa. Ti gospodje se ne prestano prepričajo in eden drugačega blatiča v listih; zaradi njih prepričajo bodo sklicano izvanredno glavno zborovanje, a strošek bude moral plačati naš delavec! Kje pa vendar ostane ljubezen do delavstva?

Zedinimo tolikanj Zvez in Jeden in s tem bode zagotovljena bodočnost dveh veličih organizacij; male posamezne organizacije pa itak nimajo nikake bodočnosti. Člani se starajo, smrtnih slušajev bude v letih vedno večje in

zato bo tudi treba plačevati vedno višje prispevke; mladi člani ne bodo hoteli več pristopati radi visokih assementov in zginile bodo take organizacije, jedna za drugo; člani pa, kateri bodo po 20 in več let plačevali, bodo pakeli, ker so novece toliko let dali; a za nje ne bode nič preostalo.

Enačih slučajev smo imeli v tej deželi že mnogo in zato so pričele zakonodajstva raznih držav skrbeti, da se pri tacih organizacijah vplačujejo tudi primerne svote. Newyorsk zakonodaja zahteva za vsakih tisoč dolarjev zavarovalnine \$2.43 mesečnega vplačila; tako ali slično je, kakor se nam poroča, tudi v drugih državah.

Koliko konvenčij raznili Jednoti smo že imeli! Govorilo in debatiralo se je tu na dolgo in široko, naj preskrbijo Jednote podprejeno društvo potrebne "čarterje", a storilo se pa v istini ni ničesar. S potrošenimi novci za razne nepotrebne tožbe in druge stvari naj bi se raje preskrbelo vsakemu društvu to, kar je za poslovovanje najbolj potrebno; čudno res, da gg. glavni uradniki raznih Jednot v tem tako radi molčijo!

Pričimo vendar enkrat s faktičnim delovanjem in preskrbimo našim delavcem sigurno podporo tudi tedaj, ko bodo morda naše podporne organizacije že po 40 ali 50 let stare!

Omaha pred katastrofo.

—o—

Komaj smo nekoliko pozabili britko katastrofo parnika "Titanic", je nam zadala usoda zopet hudo udarec. Naše zapadne države, osobito Nebraska, bodo pomile še mnogo let strašno noč 23. marca 1913, ker jim je povzročila neizogibna elementarna sila torka tuge, žalovanja in gmotne škode. Nepiščakov orkan zahteval je osobito v Omaha, Neb., v nekaj trenotkih mnogo človeških žrtev; na stotine in stotine ranjencev zdihajo po ondotočnih bolnišnicah, pričakajoči smrt ali pa rešitev zdravnika.

Vsled tega, zares prebritkega udara sočutstvuje s prizadeto državo oba Unija. Hudo je že imalo naselbino ali mesto, katero se je vspelo tekom let vsled marljivosti do blagostanja, pa ga spremeni viharna noč v razvaline. Ko so sporočili predsedniku Wilsonu o veliki katastrofi mesta Omaha, je slednji takoj zbravjal in ondotočno županu: "Ali Vam zamoremo s čim pomagati?" Brezvdomno se bo stavilo v konгресu nujno predlogo za podporo ponesrečenem iz Nebriske; pri tem bo pa pokazalo tudi naše usmiljeno ameriško ljudstvo svoje delave!

Mesto Omaha, Neb., šteje 124 tisoč duš; glede trgovine in prometa se pristeve metropoli države Nebriske. Izmed vaših poslopij mesta je omeniti sledete: Creightonova zdravniška univerza, velika vladina palaca, palača New York Life Insurance družbe, razstavna palača in Coliseum.

V Omaha in okolici je najti razne številne tovarne, zelenjske delavnice Union Pacific družbe, klavnicne mesarskega trusta in vrudotoplilnic. Po klavnicah in vrudotoplilnicah dela tudi nekaj naših rojakov in drugih Jugoslovjanov. Stanovanjske razmere so v Omaha zelo udigne, ker biva ljudstvo odstranjeno od tovarn vsled nesnage in dima. Tu ima skoraj vsak delavec svoje domove, če zasuži tudi samo po \$12 tedensko. Največ je zaposlenih delavev po številnih velikih klavnicah, ki se smejo skoraj kose glede prometa celo s chikaskimi.

Vetrugovec mesta Omaha so prodali lansko leto za 88,048,000 dolajev vrednosti raznega blaga; na trgu se je pripeljalo v tem času 1,158,716 glav goveje živine, 2,253,562 prasičev in 2,038,777 ovac. Iz zapadnih držav pripeljalo se je v omahške žitnice v tem času 42,538,000 bušljev žita. Razne tovarne izdelale so samo tekom zadnjega leta za 220,000,000 dollarjev vrednosti blaga; v velikih sirarnah mesta Omaha se pripravi leto za letom na 30 milijonov funтов surovega masla; kako uspešno delujejo tudi ondotne rudotoplilnice, kajti v enem samem letu se je produciralo za \$7,000,000 raznih železnih delkov. V Omaha je 9 narodnih bank s \$50,000,000 hraničnih vlog; te banke so imele v 12 mesecih za \$567,000,000 denanerga prometa. Prvotni beli naseljenci

so pričeli v Omaha kupčijo s kožuhovino; pekuvali so jih od tedanjih Indijancev in delali velike dobičke. Omaha je poznata že s leta 1898 povodom velike mednarodne Trans - Mississippi razstave; spomin na to pridrepitev nam priča še danes veliko ali glavno razstavno poslopje v obsegu 200,000 štirjaških cevljev.

Upajmo, da se bode to sedaj zelo porušeno mesto tekom let zopet povzdignilo kakor že mnogo drugih mest, katere je zadela slična usoda.

Krvave številke.

—o—

Ako hočemo trditi o kaki napredni državi, moramo predvsem preštudirati njene socialne in delavskie razinere in naprave. V prvi vrsti je treba pomisli, kako je preskrbljeno delavstvo v slučaju nesreče ali nezgode; se li kaj nečejo višje oblasti zanj ali ne?

Zal, da moramo v tem oziru staviti Zedinjene države v zadnje vrste napredka; dasiravno tekmujejo v drugem pogledu v marsičem s svojimi sovrtinicami. Večina ameriškega ljudstva pričada k delavskemu stanu. Ravno stan napolnil je tekom časa z ogromnimi milijoni žepo raznih trustov in bogatinov. Pomembne so pa pri tem tudi številke onih nesrečnih žrtev, katere je zahteval kapitalistični moloh. Statistika nam kaže, da se pripeti v Zedinjenih državah na leto do 35 tisoč smrtnih nesreč po raznih industrijskih podjetjih. Tekom 4 let znaša torek to število 140,000 žrtev. Ako primerjamo to številko s številom v državljanski vojni padlih vojakov, bodočno pronašli, da je padlo na bojnem polju tekom 4 let samo 110,000 vojakov. Naravnost grozno je, pa tudi število manjših ponesreč, ker znaša isto na leto od 500,000 do 2,000,000 slučajev. Na našem državo New York pripade letno 60,000 ponesreč. Razdelimo točno leto na 300 delavnih dni s povprečno 10urnim delavnim časom; tako pridevemo do zaključka, da se pripeti v naši državi leta za letom vsake 2 do 3 minute en slučaj ponesrečbe. Glavna krivda pri tem zadene naravnove lastnike ali gospodarje industrijskih podjetij, ker jemljejo v službi za nevarna dela neskušene delavne moći, naravno samo radi tega, ker so ceneje. Tudi ni po raznih tvornicah dovolj preskrbljeno za varnost delavcev. Dasisravno imamo takaj državno poškodninsko postavo, je ta še tako pomanjkljiva, da se izplačuje v 8 do 10 slučajih samo eni poškodovan stranki nekaj podpore. Kako pa je v določenih državah, kjer se ne zmeni vladna mič za ponesrečene delave!

Predstavljajmo si v tem slučaju bedno stanje revne družine; vdo s 4 otročiči, katerim je ugrabila smrt ljubljene oceta in skrbniča. Obupana mati mora raditi ali nerada iskati vsled pozmanjanja kaj zasluzka, da obvaruje svoje držimo na robu mize čist papir, ki ga premikamo in drgnejo o njega krtačo, dokler ne ostane papir čisto bel. Umazana krtača škoduje včasih oblike boljega ves prah, ki se nabere prični nosnji.

Dopisi. — o —

Newburgh-Cleveland, O. — Sedaj se dela se precej povoljno, s polno paro, samo ne vem, koliko časa bude trajalo. Plača se tako malenkostne, da se skoraj ne more izhajati. Delavev ne ostane drugač, kakor žaljave roke in izmučeno delo. — Na društvenem polju izvrstno napredujejo: imamo osem možnih in dve ženski društvi, spadajoči k raznemu zapadnemu Evropi. Rusija ima sedaj 800 ženskih gimnazij, ženske gimnazije so celo po manjših mestih, kjer ni moških gimnazij. Da se je ženskam dovolj študirati univerzo, je mnogo pripomogla osvobodilna vojna. Leta 1877 so ruske medicinske izkazale na bojnem polju velike zmožnosti. Zato je vladna nujna študija podpirala. Dandanes je v Rusiji 2000 zdravnic, dočim jih je v Nemčiji 150, v Avstriji 125. Pobjedonošev in pok. Tolstoj sta bila proti ženskemu študiju. Medicinkam so nadeli naslov: učena akušerka. V zadnji dobri pa je zopet boljše in resnejše, da ruske zdravnice med ljudstvom po delavi izvajajo veliko človekoljubno in kulturno delo. Poleg učiteljice je ruska zdravnica na deli odločna bojevinka za prosveto, za zdravje in krepljanje naroda.

Ravenwood, Colo. — Ker se malokedaj kaj čuje iz naše gorske naselbine, sem se jaz namekeljko sporočiti. Vreme je stanovito in vlažno kakor mesečna rožnica. Ker smo večinoma vsi pečarji, radi semertja ogledujemo kako evetko, če zaide v našo samoto. Večkrat obišejo naše poročene rojake gospa Štoklja in jih obdarjuje s svojimi darovi. Na delkiškem polju smo slabje organizirani; včasih se sicer prikaže kak solnični žarek, pa hitro izgine. Sam ne vem, ali smo mi prekasni, ali so dekleta prehitra — ali pa veče premična vez na pečarski klub. Rojaki ne svetujem sem hoditi, samske rojakinje so pa dobrodošle — na starost se ne gleda. Pozdrav vsem delavcem kulinaričem in vzornim pečarjem! — Dopis!

MELISSENGEIST,
v Ameriki poznan pod imenom **SOROL**, se dobi v steklenicah po 25c v lekarnah ali pa naravnost znanega laboratorijsa: F. Ad. Richter & Co., 74-80 Washington St., New York. — Išče se agent. (Advertisement.)

OPOMIN.

Vse tiste, ki mi kaj dogujejo, opozarjam, da mi v kratkem času poravnajo svoj dolg. Sedaj sem v luhih stiskih zato, ker mi je smrt pobrala soprogata. Zapustil mi je 4 nedorasle otroke. Ako mi ne poravnate, kar ste dolni, sem prisiljen postopati napam obenem pa naznani imena po vseh slovenskih časopisih.

Helena Vidrih,

Box 127, Martin, Pa.
(25-26-3) Fayette Co.

Dopisi. — o —

roko držimo na robu mize čist papir, ki ga premikamo in drgnejo o njega krtačo, dokler ne ostane papir čisto bel. Umazana krtača škoduje včasih oblike boljega ves prah, ki se nabere prični nosnji.

Zenski študij v Rusiji.

Lets je 35 let, edkar se je dovolj ženski študij na ruskih univerzah. Danes je na državnem polju izvrstno napredujejo: imamo osem možnih in dve ženski društvi, spadajoči k raznemu zapadnemu Evropi. Rusija ima sedaj 800 ženskih gimnazij, ženske gimnazije so celo po manjših mestih, kjer ni moških gimnazij. Da se je ženskam dovolj študirati univerzo, je mnogo pripomogla osvobodilna vojna. Leta 1877 so ruske medicinske izkazale na bojnem polju velike zmožnosti. Zato je vladna nujna študija podpirala. Dandanes je v Rusiji 2000 zdravnic, dočim jih je v Nemčiji 150, v Avstriji 125. Pobjedonošev in pok. Tolstoj sta bila proti ženskemu študiju. Medicinkam so nadeli naslov: učena akušerka. V zadnji dobri pa je zopet boljše in resnejše, da ruske zdravnice med ljudstvom po delavi izvajajo veliko človekoljubno in kulturno delo. Pole

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Izkušnjana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

BRADBURN

Predsednik: IVAN GURK, 507 Cherry Way or Box 57 Bradburn, IL.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveleth, Minn., Box 645.
Stavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomembni tajnik: MICHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1804 St. 22 or 23.
Zastopnik: IVAN GOUBEK, Ely, Minn., Box 186.
Zastopnik: Alois Virant, Lorain, Ohio, 1700 E. 28th St.

VRNOVNI ZDRAVNIKI:

DR. KARLIN H. CYNG, Redd. J.H. 100 No. Chicago St.
HABZBURG:

REOIS KOSTELJIC, Walla, CO., Box 588
HABZBURG: Klobuchar, Camus, Mich., 112 — Tel. St.
FEDER SPHRAR, Kansas City, Kan., 622 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERSENIK, Huron, Pa., Box 188.
FRANK GOUBEK, Chisholm, Minn., Box 116.
MARTIN KOCHENVAR, Frob, Cole, 1815 Main Ave.

Vsi dopisi naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse dežurne pošiljatve pa na glavnega blagajnika Jednotke.

Jednotni glasnik: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Ponesrečil se je na sv. Matije dan Aleš Krupestar, posestnik v Zalogu, ko je peljal 'opeko iz Radomelj. Padel je pod voz, na katerem je bilo naloženo petko koso opeke. Poškodoval se je znatno na nogi.

Volutve. Pri dne 4. marta se vrščeni nadomestnih voitvah po krajnega deželnega poslanca dr. Vilfama je dobil za radovljiški, kamniški in tržiški okraj pri-marij ljubljanske deželne bolnišnice in pristaš slovenske ljudske stranke dr. Vinko Gregorič 362 glasov, ali 162 glasov večine.

Na vojaškem naboru, ki se je vršil dne 5. marca v Kamniku, so bili izmed 12 nabornikov občine Lahoviče potrjeni 3 fantje, iz občine Zalog pa izmed 7 eden iz še ta v tretjem razredu za tri leta.

Delavsko gibanje. Dne 6. marca se je z južnega kolodvora v Ljubljani odpeljalo v Ameriko 7 Slovencev in 37 Hrvatov, iz Amerike je pa prišlo 15 Slovencev. 14 Hrvatov je šlo v Inomost, 200 Lahov in Dunaj, 17 Kočevarjev se je pa vrnilo z Dunaja.

Vodovod za Kranj in okolico se bo podaljšal še letos do Čirča in od tam skozi Hrastje do Prebačevega. Potom javne ponudbe ne obravnavane se bo v kratkem oddalo izkopavanje jarkov za polaganje cevi, druga dela bo pa dejela skoro gotovo prevzela v lastni režiji.

Poglibljanje in razstreljevanje glavne Ljubljanične struge je tudi v polnem teku. Razstreljevanje se vrši zdaj med prisilno delavnicijo in Selom. Med Franciškanskim in Hradeckega mostom so v tihu dela za zgradbo nabrežnih zidov. Pri Sentpeterskem mostu zabijajo piloti — preludij k ostranjanju starega lesenega mostu, ki bo to pomlad padel in izgine kot — kurivo za peč! Občinstvo si čez dan z zanimanjem ogleduje to vrvenje in sledi preporočujočim tujim organizacijam s te strani.

Umrl je dne 6. marta ob 1. uri popoldne deželní oficijal Avgust Šelko v Ljubljani. Bolehal je že nekaj časa. Nedavno se mu je napravil obesec na glavi, a bil je tako slab, da ga ni bilo mogoče operirati. Pokojnik je bil blaga duša ter je zadnji čas posebno požrtvovalno sodeloval pri ljubljanski organizaciji in pri "Slov. Straži".

Jubilej slovenskega igralca. Gospod Danilo je praznoval dne 6. marca 35letnico svojega umetniškega delovanja na održi slovenskega gledališča. Gospod Danilo je pokazal v 35 letih na održi vse svoje umetniške sile in ustvaril nebrojno vrsto umetniških karakterjev. Gospod Danilo je eden najuporabnejših igralcev dobrih umetniških kvalitet, ne pretira na ne desno ne na levo, posebno se odlikuje z dobro zadevo karakterizacijo in izborno masko. Isti dan je imel g. Danilo česten večer, za katerega si je izbral tragicen poem "Ljubezen treh kraljev". Jubilar je nastopil v tem slavospevu ljubljini v ulogi starega kralja Arhibalda, katerega je igral s pravo umetniško silo. Gledališče je bilo polno in občinstvo je počastilo za služnega umetnika z dvema venecama, polno drugih darov in tem, da ga je večkrat poklicalo na oder in ga ljubezivo po-

si je pomagal z dovitom: "Kadar bom zopet usmiljen, vzamem nočnega čuvaju v sobico." Ženska pa je bila 5. marta arretirana in se imenuje Ana Tursič, starci 30 let.

Zona zastrupila svoje otročice in odbežala s svojim ljubimcem Italijanska oblast je že dalj časa iskala Autona Gobbiha radi raznih pregreškov. Izsledili so ga naposled v Trstu. Pred enim letom je izginil iz Ancone, najbrž zato, ker se je zavedal svojih zločinov in se je hotel izogniti kazni. Zbežal pa ni sam. Nek žena, mati več malih otrok, jih bila tako zaljubljena vanj (gotovo je bila to ljubezen), da ni mogla živeti brez njega. Zapustil je deco in moža in se odpeljala z lopovom v Trst, pribrežališči vseh regnicov-capinov. Tu ju našel naposled službo pri magistratu, ki je pravi angel varuh milih bratev iz Italije. Živila sta srečno v medenih tednih in nadalje. Kakor vsaka reč, tako se ohladi tudi ljubezen in v zadnjem času sta se pogledala begu na precej hiadno. Kakor nača je stegnila pravica svojo roko po Gobbihi in ga po naročilu italijanske oblasti odpeljala čez mejo. Tista žena pa je ostala "med dvema stoloma" na cedilu. Ubojiti otročici takih mater!

STAJERSKO.

Tatvina in požar. Pri gostilničarju Janezu Zupane iz Devic Marije v Brezju pri Mariboru so v noči vlonili tatovi v klet, s poštevno privočili jedil, pulsili pipe od sodov odprte in izginili Skoda znača okoli 300 K. V zamuhovanju so tatovi ključavnici od kleti nekam na studene obesili. Sumijo, da so vlonili iz mazčevanja. Čudno je pri tem najbolj, da je v isti noči pogorela hiša z vsemi gospodarskimi poslopji pri njegovem vinogradu pri Sv. Barbara pri Vurburgu. Mogoče je, da sta oba zločina v nekaki zvezi.

Ponarejen denar. V Graden krožijo ponarejeni bankovci za 10 K. Izvršeni so tako dobro, da so jih celo poštni uradniki brez ugovora sprejemali. Izgledajo le nekoliko starejši in obrabljeni. **Celje brez vode.** Te dni so bili celjski meščani v neprijetnem položaju, ker je vodovod odpovedal. V bližini gozda v Vitanju je v glavnem izviru počila cev in so poskusili popraviti škodo brez zapretja vode; zaradi tega je izpostavljen obvečenje prebivalstva. Izkazalo se je konečno, da se mora vodovod v svrhu poprave na vsak način zapreti ter ni bilo več mogoče občinstva o tem sklep obvestiti. Po 18urnem delu so vodovod zopet v red spravili. Ob tej priliki so prišli na sled, da odjemalec vodo po nepotrebni trajotjo in zato hoče uvesti magistrat bolj strogi vodovodni red. Na miklavškem hribu se nahajačoča shramba, ki vsebuje 3000 hl vode, zadostuje za mesto, v slučaju zapretja za več kot 24 ur, a ta velika množina je že mnogo prej popolnoma pošla. Odslej bodo vedeli strogo kontrolo glede porabe vode in se dotočne hiše, ki se zoper ta prestopek pregradijo, kaznujejo z zapretjem vode.

Samomor 80letnega moža. Pri Sv. Benediktu v Slov. gor. se je z octovo kislino zastrupil 80letni prežitkar Anton Kraner. Samomora so baje krive družinske razinere.

V Gradišču se je utrgalo pri neki novi zgradbi bruno in pobilo delavce Požgarja, ki je par umrl.

V Jamu se zadušil. Posestnik Andrej Kovačič iz Dobrove pri Ormožu je dal na dvorišču kopati studente. Delo je prevzel prednik mojster Vincenc Genz z Ogrskega, ki pa je vse najeto delo prepustil svojemu 16letnemu sinu. Pomagali so mu posestnik A. Kovačič, njegov sin in hčerka. Ko so ga pred nekaj dnevi v globino 70 metrov spustili, je zategel nadomada na pomoč klicati. Kovačič in njegov sin sta se hotela takoj podati v jamo, pa vselej ozračja nista mogla priti

do tal. Obvestila sta požarno brambo v Hardeku in poklicala dr. Heissa iz Ormoža; a tudi oni ga niso rešili, ker zaradi zadušljivega zraka nihče ni mogel v jamo. Potegnili so ven mrtvega.

NAZNANOLO.

Slovensko katoliško podporno društvo SV JOZEGA št. 12 J. S. J. na Pittsburg-Allegheny, Pa. in okolico ima svoje Redne sezone vsako drugo nedeljo v mesecu na 57. ulici.

Vse dežurne posiljalne odstotnih dana, na katerih se posiljajo samo in edino blagajnik Frank Strava, 1012 High St. Allegheny, Pa.

Vsi dopisi in naznania naj se posiljajo v prvem tajniku.

Uredniki za leto 1913, so sledeci:

Predsednik: Dominik Strniša, 4 Ricenbach St., Allegheny, Pa.

Podpredsednik: Vincenc Arch, 446 Long Alley, Allegheny, Pa.

I. tajnik: John Stremec, 831 Philadelphia, Pa.

II. tajnik: Nik Povše, 1 Crab St. Jumery Hill, Allegheny, Pa.

Blagajnik: Fran Strava, 1012 High St. Allegheny, Pa.

Zastopnik: Vincenc Volk, Tell St. 28 Allegheny, Pa.

Odborniki:

Jakob Laurič, 4617 Carroll St., Pittsburgh, Pa.

Anton Lokar, 25 Trost Hill Road, Allegheny, Pa.

Frank Petlaj, 119 Banner Alley, Pittsburgh, Pa.

Racinska preglednica:

Fran Strniša, 1 Ricenbach St., Allegheny, Pa.

John Bostnar, 182 — 43 1/2 St., Pittsburgh, Pa.

Zastavinoša: John Mestnak, 206 Chestnut St., Allegheny, Pa.

Gledate cene za parobrodne listke, in vsa druga pojasnila obrnite se na:

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York City.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ DOPLUJEJO IZ NEW YORKA

PARNIK ODPLUJE V

Finlandia..... marec 29 Antwerpen

New York..... " 29 Southampton

Adriatic..... " 29 Liverpool

New Amsterdam April 1 Rotterdam

Scandinavia..... " 1 Bremen

La Touraine..... " 3 Haven

St. Paul..... " 4 Southampton

Sechuan..... " 4 Havre

Oceanic..... " 5 Southampton

Nordam..... " 5 Rotterdam

Prinz Fr. Wilh. " 8 Bremen

Argentina..... " 9 First - Fiume.

Pres. Grant..... " 10 Havre

Philadelphia..... " 11 Hamburg

America..... " 11 Southampton

Olympic (novi)..... " 12 Southampton

Chicago..... " 12 Havre

Kronland..... " 12 Antwerp

G. Kurfürst..... " 13 Bremen

Ryndam..... " 15 Rotterdam

Baltic..... " 17 Liverpool

Pretoria..... " 17 Hamburg

France..... " 17 Havre

Majestic..... " 19 Southampton

Zeeland..... " 19 Antwerp

George Wash. " 19 Bremen

K. Wilh. d. Gr. " 20 Rotterdam

Rotterdam..... " 20 Rotterdam

Gledate cene za parobrodne listke, in vsa druga pojasnila obrnite se na:

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York City.

Kje so moji strici FRAN, ANTON in JOSIP JUNC? Doma so iz Rovt nad Logatcom. Želim jim poročati nekaj važnega, da sem prosim, da se mi javijo, ali pa že kdo izmed rojakov ve za njih naslov, naj mi blagovoli naznamit. — Ursula Modistini, Box 15, Moon Run, Pa. (24-26-3)

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York,

prodaja sedaj nastopne knjige:

MOHORJEVE KNJIGE

za leto 1913

po \$1.00 poštino prost.

PRATIKE

za leto 1913

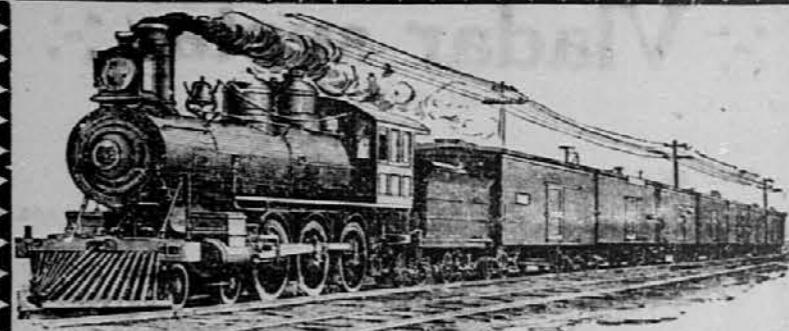
družinske in Blaznikove, pozamejni iztis velja 10c, 50 iztisov \$2.75, 100 iztisov \$5.00.

Dobiti so tudi v podružnicah:
6014 St. Clair Ave., Cleveland, O.

POZOR SLOVENCI!

Kedor izmed rojakov ima dobiti kaj denarja iz starega kraja, naj nam piše po našo poštino položnico, ali pa naj nam naznamo naslov, kam se ista v stari kraj odpošlje, potom katere se denar na pošti vplača, in mi mu ga tu takoj po prejemu izplačamo, ker to je edina pot, po kateri pridej najprej do denarja, kar se je že marsikdo lahko prepričal.

Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York City.

NAZNANOLO.

